

## **Załącznik 1.**

**Uzasadnienie uchwały Komisji Habilitacyjnej z dnia 22 stycznia 2026 roku zawierającej opinię w sprawie nadania dr Dominice Janus stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie językoznawstwo**

Uchwała Komisji powołanej do zaopiniowania wniosku dr Dominiki Janus o nadanie stopnia doktora habilitowanego została podjęta w trybie jawnym podczas obrad przeprowadzonych zdalnie z wykorzystaniem platformy MsTeams. Recenzenci i pozostali członkowie Komisji zapoznali się z dorobkiem naukowym, dydaktycznym i organizacyjnym Habilitantki. Wszyscy członkowie Komisji wzięli udział w kolokwium habilitacyjnym oraz posiedzeniu dnia 22 stycznia 2026 roku. Po odebraniu kolokwium, złożonego przez Habilitantkę zgodnie z rygorami określonymi w § 19 załącznika do Uchwały nr 13/23 Senatu Uniwersytetu Gdańskiego z dnia 2 marca 2023 roku w sprawie Procedury nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego w Uniwersytecie Gdańskim, a także po uwzględnieniu ocen zawartych w recenzjach, Komisja postanowiła rekomendować Radzie Dyscypliny Językoznawstwo wniosek dr Dominiki Janus o nadanie stopnia doktora habilitowanego. Głosowanie w tej sprawie przyniosło następujące wyniki: 7 osób opowiedziało się za poparciem wniosku, 0 osób się wstrzymało, 0 osób było przeciw.

Komisja uznała, że dr Dominika Janus spełnia wszystkie wymogi awansowe zgodnie z art. 219 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 ze zm.).

**Ocena monografii przedstawionej jako główne osiągnięcie naukowe w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego**

W swoim wniosku o nadanie stopnia doktora habilitowanego dr Dominika Janus wskazała dwa osiągnięcia naukowe, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 Ustawy. Są nimi monografia naukowa zatytułowana *Der Tod in Danzig. Danziger Leichenpredigten (1586–1746) aus textlinguistischer Sicht* (Göttingen: V&R unipress 2023)

oraz cykl sześciu artykułów naukowych, opublikowanych w czasopiśmie naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych:

- 1) „Bezeichnungen für Sterben und Tod in Danziger Leichenpredigten“. W: *Studia Germanica Gedanensia* 35/2016, s. 32–41.
- 2) „Nun folte ich auch wohl bemuethet seyn, auff unterschiedene bewegliche Argumenta, und onderbare Trost=Grunde zu dencken [...]“. „Zu argumentativen Strategien in Danziger Leichenpredigten (1586–1746)“. W: *Linguistische Treffen in Wrocław* 18 (II)/2020, s. 199–211.
- 3) „Historische Text(sorten)linguistik in germanistischer Forschung in Deutschland und in Polen“. W: *Studia Germanica Gedanensia* 43/2020, s. 72–81.
- 4) „Sprache des Sterbens – Sprache des Todes in Danziger Leichenpredigten (1586–1746)“. W: Ch. Braun (red.): *Sprache des Sterbens – Sprache des Todes. Linguistische und interdisziplinäre Perspektivierung eines zentralen Aspekts menschlichen Daseins*. Berlin/Boston: de Gruyter 2021, s. 251–264.
- 5) „Deutsche und polnische Leichenpredigten – Versuch eines ersten Vergleichs“. W: *Zeitschrift für Mitteleuropäische Germanistik* 10/2024, s. 139–155.
- 6) „Leichenpredigt als Textkomplex“. W: *Linguistische Treffen in Wrocław* 26/2024, s. 81–90.

Wszystkie osiągnięcia dotyczą gdańskich protestanckich kazań pogrzebowych z lat 1586–1746. Monografia stanowi obszerne opracowanie, liczące wraz z aneksem 513 stron. Cykl wskazanych powiązanych tematycznie artykułów jest w dużym stopniu powieleniem głównego osiągnięcia w formie monografii.

Dr hab. Jarochna Dąbrowska-Burkhardt, prof. UZ uznała w swojej recenzji monografię dr Dominiki Janus za opracowanie ambitne, dojrzałe i wartościowe. Jej zdaniem, wybrany do refleksji naukowej temat analizy protestanckich kazań pogrzebowych jest „czymś więcej, aniżeli badaniem historycznych tekstów z Gdańska. Habilitantka łączy bowiem w swej pracy zróżnicowane metody lingwistyczne, które mogą z powodzeniem zostać zastosowane również w podobnie zakrojonych badaniach innych gatunków tekstów oraz *kompleksów tekstowych*. Wskazany kontekst metodologiczny oraz możliwości jego adaptacji dla innych badań są inspirujące“. W opinii Recenzentki wskazany cykl powiązanych

tematycznie artykułów z kolei „spełnia atrakcyjne uzupełnienie przedstawionej monografii i odzwierciedla kształtowanie się tematu rozprawy”.

Również prof. dr hab. Roman Opiłowski ocenił monografię dr Dominiki Janus bardzo pozytywnie. Nie doszukał się w niej „znaczących uchybień metodologicznych, terminologicznych i analitycznych”. W Jego opinii praca jest „znaczącym przyczynkiem do rozwoju historycznej lingwistyki genologicznej, realizuje koncepcję historii języka jako historii gatunków tekstowych, [...] a jednocześnie zwraca się ku nowym trendom uwzględniając wizualną i typograficzną strukturę tekstu obecną w kazaniu pogrzebowym jako kompleksie tekstowym”. Prof. Opiłowski wyraził ponadto swoje uznanie dla rzetelności oryginalnego zapisu historycznego w rozdziałach analitycznych. Oceniając pozytywnie sześć powiązanych tematycznie artykułów zauważył, iż „spójnie wiążą się one wokół tematu kazań pogrzebowych, bazują na korpusie i zestawie pojęć oraz zagadnień podjętych później w monografii”.

Recenzja prof. dr hab. Magdaleny Szulc-Brzozowskiej zawiera w pierwszej kolejności dokładne omówienie rozprawy habilitacyjnej dr Dominiki Janus i następujące stwierdzenie: „W materiale dokumentacyjnym uwidocznia się wysoki nakład pracy kwerendalnej związanej ze zgromadzeniem licznych protestanckich kazań pogrzebowych, ich odtworzeniem, potwierdzonej w obszernym rejestrze *Register „Danziger Leichenpredigten (1586–1746)”* (str. 431-513), który zawiera obok sygnatur dane o zmarłych, autorach, drukarzach, miejscach i datach pochówku. Ten komponent stanowi cenny wkład w badania nad historią i geografiami drukarstwa w Gdańsku XVII–XVIII wieku w zakresie kultury funeralnej. Obok niego jawią się jako niewątpliwe zalety pracy wybór przedmiotu badań (gdańskie kazania pogrzebowe nie były dotąd badane z takiej perspektywy), oraz wskazujące na bardzo dobrą erudycję Habilitantki obszerne opracowanie literatury przedmiotu, zawarte w monografii, zwłaszcza dotyczące genezy gatunku kazania pogrzebowego, cech gatunkowo-językowych oraz treści. Świadczą one o wysokich kompetencjach badawczych Habilitantki w obszarze historii kultury, tekstologii oraz w zakresie pracy źródłowej”. Przyglądając się rozprawie z perspektywy *stricte* językoznawczej Recenzentka stwierdziła jednak, iż praca osiąga standardy wymagane dla

samodzielności naukowej w stopniu niższym, ograniczonym, aczkolwiek wystarczającym. Jej zdaniem „w pracy zabrakło pełnego dopracowania warstwy metodologicznej: szczegółowych pytań badawczych, operacjonalizacji modelu i kategorii”. Spowodowało to, że „wyniki części empirycznej mają charakter opisowy i nie w pełni wykorzystują potencjał zgromadzonego materiału, przez co wkład do dyscypliny pozostaje selektywny. W podsumowaniu oceny monografii Recenzentka podkreśliła jednak, iż „*Danziger Leichenpredigten* stanowią swoistą *terra incognita* dla językoznawstwa. W tym kontekście istotnym walorem monografii jest podjęcie przez Habilitantkę próby tekstologicznej i pragmalingwistycznej analizy korpusu, który dotąd nie doczekał się takiego opracowania. Ten aspekt należy uznać za rzeczywisty i nowatorski wkład do badań lingwistycznych”.

Oceniając z kolei cykl sześciu artykułów naukowych Prof. Szulc-Brzozowska stwierdziła: „Zawartość merytoryczna poszczególnych artykułów została w znacznej mierze wykorzystana w monografii (co nie stanowi zarzutu), jednak same publikacje, rozpatrywane niezależnie od niej, nie przedstawiają wystarczającej wartości poznawczej ani metodologicznej, aby mogły zostać uznane za samodzielne osiągnięcie naukowe”.

Dr hab. Magdalena Thien, prof. UwB oceniając monografię dr Dominiki Janus zauważyła, iż w szczególny sposób zachowana w niej została spójność logiczno-formalna w obrębie poszczególnych części pracy, „czego konsekwencją jest płynny i konsekwentny tok rozważań [...] sposób naukowego poznania, tj. oglądu i analizy rzeczywistości językowej, historycznej i kulturowej [...] cechuje się wysoką jakością”. Zdaniem prof. Thien Habilitantka wykazała się „umiejętnością samodzielnego opisanie i dogłębnego zbadania bardzo trudnej bazy materiałowej oraz wyciągnięcia istotnych wniosków i ich jasnego przedstawienia”.

Oceniając pozytywnie cykl sześciu tematycznie powiązanych artykułów Recenzentka szczególnym uznaniem obdarzyła artykuł z roku 2024, w którym Habilitantka dokonała porównawczej analizy polskich i niemieckich kazań pogrzebowych.

## **Ocena pozostałego dorobku publikacyjnego, aktywności dydaktycznej, organizacyjnej i popularyzatorskiej**

Dokonując oceny dorobku naukowego Habilitantki, dr hab. Jarochna Dąbrowska-Burkhardt, prof. UZ odwołała się do szczegółowych wskaźników bibliometrycznych oraz podkreśliła rozpoznawalność dorobku naukowego dr Dominiki Janus w międzynarodowym środowisku naukowym. W opinii Recenzentki „dydaktyczny i organizacyjny dorobek dr Dominiki Janus oraz jej działalność w zakresie popularyzacji nauki są godne pozytywnego odnotowania, gdyż wskazują na dużą i nietuzinkową aktywność Kandydatki, która osiąga wymierne sukcesy zarówno w dydaktyce uniwersyteckiej, jak i w wielu innych uczelnianych i pozauczelnianych działaniach”.

Zdaniem Prof. dra hab. Romana Opiłowskiego całokształt dorobku naukowego pozwala uznać Habilitantkę za badaczkę o ugruntowanej pozycji naukowej. W swojej opinii Recenzent zwrócił uwagę na fakt wyważonego w nim udziału wydawnictw oraz czasopism krajowych i zagranicznych. Podkreślił ponadto, iż monografia habilitacyjna ukazała się w wydawnictwie z drugiego poziomu listy ministerialnej. Na polu osiągnięć dydaktycznych Kandydatki Profesor Opiłowski odnotował doświadczenie dr Dominiki Janus w realizacji licznych zajęć językoznawczych oraz Jej nominację do nagrody w plebiscycie edukacyjnym „Nauczyciel Akademicki Roku”. Spośród wyzwań organizacyjnych podkreślił znaczenie współkierowania z dr Izabelą Kujawą nader aktywnego na arenie krajowej i międzynarodowej Zespołu Badań nad Tekstem i Dyskursem, afiliowanego przy gdańskiej germanistyce.

Oceniając dorobek naukowy, dydaktyczny i organizacyjny dr Dominiki Janus, prof. dr hab. Magdalena Szulc-Brzozowska napisała: „należy podkreślić, że zakres aktywności naukowej, dydaktycznej, organizacyjnej i popularyzatorskiej Habilitantki jest imponująco szeroki i różnorodny. Wszystkie te elementy świadczą o wysokich kompetencjach, bogatym doświadczeniu oraz ugruntowanej samodzielności

badawczej Pani dr Dominiki Janus". W opinii profesor Szulc-Brzozowskiej Habilitantka jest w pełni przygotowana do podejmowania samodzielnych zadań na płaszczyźnie naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej.

W swojej pozytywnej ocenie całego dorobku naukowego Habilitantki, dr hab. Magdalena Thien, prof. UwB wymieniła jego zalety, którymi w jej ocenie są: „interdyscyplinarne podejście prowadzące do syntezy badań tekstologicznych i pragmatycznych oraz wnikliwe potraktowanie literatury przedmiotu”. Recenzentka również bardzo wysoko oceniła zaangażowanie dydaktyczne, organizacyjne i popularyzatorskie dr Dominiki Janus. Zwróciła szczególną uwagę na udział w licznych stażach naukowych, w projekcie badawczym, w konferencjach naukowych oraz na przejmowanie licznych obowiązków organizacyjnych na macierzystej uczelni.

## **Konkluzja**

Komisja Habilitacyjna uznała, że osiągnięcia badawcze, dydaktyczne i organizacyjne dr Dominiki Janus odpowiadają warunkom formalnym i merytorycznym, stawianym kandydatom do stopnia doktora habilitowanego. Dodatkowo, Habilitantka spełnia ustawowy wymóg, wyrażony w art. 219, pkt. 3 Ustawy, a więc „wykazuje się istotną aktywnością naukową [...] realizowaną w więcej niż jednej uczelni [...]”

W końcowej dyskusji przeprowadzonej na posiedzeniu Komisji w dniu 22 stycznia 2026 roku pozytywna ocena wniosku Habilitantki, wyrażona wcześniej w recenzjach i opiniach, znalazła pełne potwierdzenie i uszczegółowienie.

Po przeprowadzeniu jawnego głosowania, zakończonego wynikiem: 7 głosów „tak”, 0 „nie” oraz 0 „wstrzymujących”, Komisja podjęła uchwałę wyrażającą pozytywną opinię w sprawie wniosku dr Dominiki Janus o nadanie jej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie językoznawstwo.

Przewodniczący komisji



prof. dr hab. Artur Rejter

Sekretarz

prof. dr hab. Przemysław Gębal